

Statistische gegevens per vierkant en postcode

Niek van Leeuwen
Tom Guldemon
Fereshtah Faqiri

November 2017

Inhoud

- 1. Statistische gegevens per vierkant en postcode 3**
  - 2. Technische gegevens 3**
  - 3. Codering vierkant 4**
  - 4. Beschrijving cijfers 6**
    - 4.1 Algemene gegevens 6
    - 4.2 Beschrijving van het onderzoek 6
    - 4.3 Presentatie gepubliceerde cijfers 6
    - 4.4 Verklaring inhoud bestanden 7
    - 4.5 Codering gebieden 8
    - 4.6 Bevolking 8
    - 4.7 Wonen 12
    - 4.8 Inkomen 15
    - 4.9 Energieverbruik particuliere woningen 17
    - 4.10 Sociale zekerheid 17
    - 4.11 Voorzieningen 19
    - 4.12 Dichtheid 30
  - 5. Voorwaarden en recht gebruik 31**
- Bijlagen 32

1. Statistische gegevens per vierkant en postcode

Het CBS publiceert een aantal gegevens naar twee indelingen van postcodes en vierkanten. Het betreft gegevens van inwoners, huishoudens, sociale zekerheid, inkomen, woningen, energie en nabijheid van voorzieningen.

Indelingen naar vierkanten betreffen 100 meter bij 100 meter vierkanten en 500 meter bij 500 meter vierkanten. Indelingen naar postcode betreffen de volledige postcode (1234AB) en het numeriek deel van de postcode (1234).

Gegevens komen beschikbaar in de vorm van ESRI™ shape-files voor vierkanten en voor postcodes.

De shape-files CBSvierkanten100m en CBSvierkanten500m zijn opgebouwd uit de geometrie van vierkanten van respectievelijk 100 bij 100 meter en 500 bij 500 meter.

Per vierkant zijn statistische gegevens aan dit bestand gekoppeld. Met deze cijfers kunnen gelijke gebieden van Nederland onderling worden vergeleken. Omdat de gebieden die de vierkanten bestrijken niet wijzigen, zijn vergelijkingen in de tijd met deze wijze van afbakenen beter mogelijk.

De statistische gegevens per PC6 (volledige postcode) en PC4 (numeriek deel van de postcode) worden gekoppeld aan de geometrie van postcodevlakken zoals ESRI™ Nederland die afleidt van BAG-adressen en beschikbaar stelt. Verspreiding van de geometrie van de postcode-kaarten is toegestaan onder een [CC-BY-3.0-NL](#) licentievorm (dit betreft naamsvermelding bij gebruik).

Postcode gebieden kunnen in tegenstelling tot vierkanten wel wijzigen in de tijd.

Deze uitgave betreft de update van CBSvierkanten100m en CBSvierkanten500m in 2017 en de introductie van een reguliere publicatie van gegevens naar PC6 en PC4.

De laatste versie van de vierkantpublicaties 100 meter bij 100 meter en 500 meter bij 500 meter zijn verschenen in oktober 2014.

2. Technische gegevens

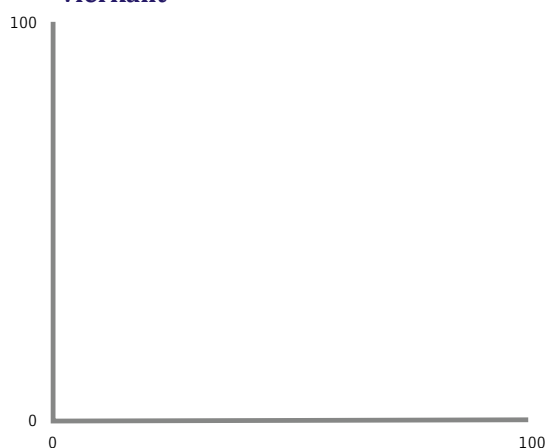
Een vierkant is een rechthoekig gebied met evenwijdige grenzen die noord-zuid en oost-west gericht zijn.

Als linksonder coördinaat van een vierkant wordt een geheel veelvoud van 100 meter aangehouden. Hiermee geldt de oorsprong van het coördinatenstelsel (met x- en y-coördinaat beiden 0) ook als linksonder coördinaat van een vierkant (figuur 2.1).

Het bereik van de x- en y-coördinaten van het onderliggende gebied wordt beschreven volgens het stelsel van Rijksdriehoeksmeting (RD New, EPSG=28992).

Het bestand van 500 bij 500 meter bevat alle vierkanten die in hun geheel of deels gelegen zijn op het als land geclassificeerde Nederlands gebied volgens het Bestand Bodemgebruik 2012 van het CBS, aangevuld met het gebied overeenkomend met de afgesloten zeearmen, het Markermeer, de Randmeren van de Veluwe en de grote rivieren. Deze afbakening wordt aangevuld met een strook extra vierkanten welke aangrenzend liggen.

2.1 Nulpunt x- en y-coördinaten volgens stelsel van Rijksdriehoeksmeting is linksonder coördinaat van een 100 meter bij 100 meter vierkant

De gebiedsbegrenzing van de 100 bij 100 meter vierkanten is in principe gelijk aan die van de 500 meter bij 500 meter vierkanten. Vanwege begrenzings aan de omvang van het te publiceren dbf-formaat worden alleen die vierkanten gepubliceerd waarin minimaal 5 inwoners of 5 woningen gelegen zijn.

Dit betekent dat 100 meter bij 100 meter vierkanten gelegen boven gebieden zonder gegevens of gelegen boven gebieden waarvan alle gegevens worden verhuld, niet worden gepubliceerd.

Gegevens per vierkant over 1971 tot en met 2014 worden in één bestand aangeboden. Van 1971 zijn alleen gegevens per 500 meter bij 500 meter ingewonnen.

Met ingang van 2015 is het aantal gegevens aanzienlijk uitgebreid en wordt overgegaan op publicaties per afzonderlijk jaar.

Met ingang van 2015 worden de gegevens overwegend ook naar postcode en 4-cijferige postcode aangeboden. Ook postcodegegevens worden gekoppeld aan een kaart aangeboden.

3. Codering vierkant

Aan elk vierkant wordt een codering, afgeleid van zijn locatie, toegekend. Deze codering wordt samengesteld uit de x- en y-coördinaten van het linksonderpunt van het vierkant.

De vierkanten worden als een regelmatig net over een kaart gelegd. Naast de grootte van een vierkant is het daarom noodzakelijk ook de projectie van het onderliggend gebied te vermelden.

Conform de Europese INSPIRE-wetgeving wordt de kaartprojectie weergegeven in een numerieke code zoals vastgelegd binnen de EPSG geodetische parameter-dataset. De numerieke EPSG-code van de Nederlandse projectie volgens het stelsel van Rijksdriehoeksmeting is 28.992.

Bij opbouw van de naamgeving van vierkanten wordt aangesloten bij de gangbare Engelse terminologie van een vierkant:

CRS voor de projectie.

RES voor de vierkantgrootte.

E(ast) voor de x-coördinaat.

N(orth) voor de y-coördinaat.

De vierkantgrootte van 100 en 500 meter wordt weergegeven in gehele meters gevolgd door de letter M, i.e. RES100M en RES500M.

Omdat de codering van de vierkanten veelvoudig zijn van 100 meter, kunnen de twee laatste nullen vervallen. De oost- en noord code wordt zowel bij 100 meter bij 100 meter als bij 500 meter bij 500 meter als gehele hectometers in vier cijfers weergegeven.

In Nederland variëren waarden van de E-coördinaat tussen 0 tot 300 kilometer; die van de N-coördinaat tussen 300 tot 630 kilometer. De waarden van een E-coördinaat minder dan 100 kilometer wordt ook in 4 cijfers aangegeven waarbij het getal wordt aangevuld met voorloophullende nullen.

De vierkantgrootte en projectie wordt in de kolomnaam aangegeven. Codes van de vierkanten zijn de waarden in deze kolom.

Voorbeelden:

De attribuutwaarde van een 100 meter vierkant op een projectie volgens het stelsel van Rijksdriehoeksmeting (RD) met linksonder coördinaat E(ast)= 64 300 meter en N(orth) = 456 700 meter wordt weergegeven als:

Kolomnaam: CRS28992RES100M.

Waarde: E0643N4567.

De attribuutwaarde van een vierkant op een RD-projectie met linksonder coördinaat E(ast) = 120 000 meter en N(orth) = 451 000 meter wordt zowel voor vierkanten van 100 bij 100 meter als voor vierkanten van 500 bij 500 meter met dezelfde waarde weergegeven. Het onderscheid naar vierkantgrootte is vastgelegd in de kolomnaam:

100m x 100m:

Kolomnaam: CRS28992RES100M.

Waarde: E1200N4510

500m x 500m:

Kolomnaam: CRS28992RES500M.

Waarde: E1200N4510

De kolomnaam is vanwege het shape-formaat van de publicatie noodzakelijkerwijs beperkt tot tien posities. De namen van de kolommen worden daarom aangepast naar respectievelijk C28992R100 en C28992R500.

4. Beschrijving cijfers

4.1 Algemene gegevens

Overzicht van statistische gegevens naar PC6, PC4, vierkant van 100 bij 100 meter en vierkant van 500 bij 500 meter.

De cijfers hebben tot hoofddoel inzicht te geven over de spreiding van gegevens, homogeniteit en heterogeniteit en om deze volgtijdelijk vergelijkbaar te maken. Volgtijdelijke vergelijking geldt met name voor de vierkanten omdat de gebiedsafbakening van vierkanten door de tijd niet wijzigt.

4.2 Beschrijving van het onderzoek

Om gegevens op het nauwkeurige niveau van vierkanten en postcodes te kunnen publiceren moet gebruik worden gemaakt van integrale waarnemingen en grootschalige steekproeven. De gegevens in deze publicatie zijn afgeleid uit de Gemeentelijke basisadministratie (GBA), het CBS Woningregister (WRG tot en met 1 januari 2012), De Basis registratie Adressen en Gebouwen (met ingang van 1 januari 2015), de WOZ-Stufcap registratie, het Geografisch basisregister (GBR) en het Regionaal Inkomens Onderzoek (RIO) van het CBS.

Bron voor coördinaten van adressen is de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). Oudere en inmiddels vervallen adressen van voor 2012 zijn door middel van het bestand Adres Coördinaten van Nederland van het Kadaster van x- en y-coördinaten voorzien.

4.3 Presentatie gepubliceerde cijfers

Gepubliceerde cijfers zijn afgerond op vijftallen. Percentages zijn afgerond op tientallen procenten. Bij minder dan in totaal vijf inwoners worden geen gegevens over inwoners opgenomen. Ditzelfde geldt ook voor particuliere huishoudens en woningen. Om redenen van striktere geheimhouding kunnen additionele regels zijn toegepast.

Om redenen van betrouwbaarheid en geheimhouding zullen daarom gegevens ontbreken.

Bij aantallen inwoners, huishoudens en woningen naar bv. leeftijdscategorieën, type huishouden of bouwjaarklassen worden alle in de verschillende publicaties opgenomen lege gebieden in Nederland en gebieden waarbij het aantal minder dan 5 bedraagt weergegeven als '0-4/geheim'.

Het aandeel gegevens wat wel wordt gepubliceerd als afgerond getal wordt in bijlage 1 per onderwerp per gepubliceerde regio weergegeven.

Wanneer in een gebied één van de onderwerpen wel wordt gepubliceerd volgt uit de aard van het presenteren in shape formaat dat cellen van overige onderwerpen over inwoners, huishoudens en woningen wel in het bestand aanwezig zijn en dus een getalwaarde dienen te krijgen. Deze getalwaarde is negatief (tabel 3.3.1).

De negatieve waarde betekent '0-4/geheim' en moet als identiek aan die van alle lege gebieden van Nederland die niet in deze publicatie zijn opgenomen worden aangemerkt.

4.3.1 Weergave ontbrekende en verholde gegevens

	Waarde
0-4/geheim	- 99 997

Deze weergave van ontbrekende en geheime gegevens vindt plaats met ingang van de publicatie van het jaar 2015 als gevolg van gelijktijdige publicatie naar 100 meter bij 100 meter vierkant en postcode.

In de publicatie voor het jaar 2014 en eerder wordt -99 997 gebruikt als aanduiding van geheim en zijn alle aantallen afgerond op vijftallen.

Als gevolg van afronding van aantallen inwoners, huishoudens en woningen kan het voorkomen dat de som van gegevens van kleinere vierkanten of postcodes niet geheel overeenstemt met de waarde in een groter vierkant of overkoepelend postcodegebied.

Bij de huidige uitbreiding van onderwerpen met ingang van het publicatiejaar 2015 voldoen de limieten van een shape-bestand niet meer en zullen de onderwerpen met ingang van dit jaar in aparte bestanden per afzonderlijk jaar worden aangeboden.

De onderwerp gegevens van vierkanten over 1971 tot en met 2014 zullen nog wel in één shape bestand worden aangeboden. Gegevens uit de Volkstelling 1971 zijn in deze publicatie alleen per 500 meter vierkant beschikbaar en betreft het op vijftallen afgeronde aantal inwoners en woningen.

De jaarbestanden bevatten per jaar onderwerpen voor zover deze beschikbaar zijn bij de release. In een volgende versie zullen jaarbestanden worden aangevuld met dan beschikbaar gestelde gegevens. Een overzicht van de inhoud van deze publicatie van gegevens over 2015 tot en met 2017 is in bijlage 2 weergegeven.

Kaarten van de 500 meter bij 500 meter vierkanten, de postcode (PC6) gebieden en PC4 gebieden worden als gebied dekkende kaarten voor het landgebied van Nederland aangeboden. Van de kaart van 100 meter bij 100 meter vierkanten worden alleen die vierkanten per jaar aangeboden die voor minimaal één van de onderwerpen de waarde ongelijk aan '0-4/geheim' bevat.

4.4 Verklaring inhoud bestanden

Het peilmoment van de gegevens is 1 januari van het betreffende jaar, tenzij anders aangegeven. Hierna zal alleen naar het jaar worden verwezen.

In de naamgeving van het onderwerp wordt in het verzamelbestand tot en met 2014 het jaar waar het gegeven betrekking op heeft als getal opgenomen. In de jaarbestanden met ingang vanaf 2015 wordt een uitgebreidere naamgeving opgenomen zonder het jaartal te noemen. Het peiljaar van het jaarbestand bevindt zich in de naamgeving van het bestand. De gepubliceerde onderwerpen in deze publicatie van gegevens naar vierkant en postcode met ingang van 2015 en later zijn opgenomen in de bijlage 2.

Gegevens naar postcode worden als aparte bestanden per jaar met ingang van 2015 aangeboden.

Bij de naamgeving van de onderwerpen met de korte benaming die het shape-formaat afdwingt is rekening gehouden met deze verschillende wijzen van gegroepeerd aanbieden.

Bij de onderwerp beschrijving wordt aangegeven **Tot en met 2014 [INWYYYY, aantal]**. Wanneer het jaartal voorkomt in de korte benaming, aangegeven met YYYY, betreft dit de jaartallen 1971 tot en met 2014 in het verzamelbestand. 'Aantal' is de eenheid waarin gepubliceerd wordt.

Wanneer bij de onderwerp beschrijving wordt aangegeven **Met ingang van 2015 [INWONER, aantal]** betreft dit publicaties per 2015 en later. 'Aantal' is de eenheid waarin gepubliceerd wordt.

4.5 Codering gebieden

C28992R100 [code]

Codering van het 100 bij 100 meter vierkant in 10 posities.

'E' voor de x-coördinaat + 4 cijfers van de x-coördinaat van het linksonder hoekpunt in hectometers + 'N' voor de y-coördinaat + 4 cijfers van de y-coördinaat van het linksonder hoekpunt in hectometers volgens het stelsel van Rijksdriehoeksmeting.

C28992R500 [code]

Codering van het 500 bij 500 meter vierkant in 10 posities.

'E' voor de x-coördinaat + 4 cijfers van de x-coördinaat van het linksonder hoekpunt in hectometers + 'N' voor de y-coördinaat + 4 cijfers van de y-coördinaat van het linksonder hoekpunt in hectometers volgens het stelsel van Rijksdriehoeksmeting.

PC6 [code]

De volledige postcode (bv. 2514AT).

PC4 [code]

Het numeriek deel van de postcode (bv. 2514).

4.6 Bevolking

In de CBS-bevolkingsaantallen zijn uitsluitend personen opgenomen die zijn ingeschreven in het bevolkingsregister van een Nederlandse gemeente. In principe wordt iedereen die voor onbepaalde tijd in Nederland woont in de GBA van de woongemeente opgenomen. Personen voor wie geen vaste woonplaats valt aan te wijzen, zijn opgenomen in de GBA van 's-Gravenhage. Niet opgenomen zijn illegaal in Nederland verblijvende personen en personen waarvoor uitzonderingen gelden, zoals diplomaten en NAVO-militairen.

Aantal inwoners

Inwoners totaal

Tot en met 2014[INWYYYY, aantal]

Met ingang van 2015 [INWONER, aantal]

Het aantal inwoners op 1 januari.

Gepubliceerde aantallen inwoners uit de Volkstelling 1971 worden alleen per 500 meter bij 500 meter vierkant gepubliceerd en alleen bij minimaal 10 inwoners.

Toename aantal inwoners 2000-2010**Tot en met 2014 [TINW_00_10,aantal]**

Toename in het aantal inwoners in de periode van 1 januari 2000 tot 1 januari 2010.

Mannen totaal**Tot en met 2014 [MAN_YYYY, aantal]****Met ingang van 2015 [MAN, aantal]**

Het aantal mannen op 1 januari van het jaar YYYY.

Vrouwen totaal**Tot en met 2014 [VROUW_YYYY, aantal]****Met ingang van 2015 [VROUW, aantal]**

Het aantal vrouwen op 1 januari van het jaar YYYY

Geboorten totaal**Met ingang van 2015 [GEBORTE, aantal]**

Het aantal levendgeborenen van 1 januari tot en met 31 december van het betreffende jaar.

Levendgeborenen zijn kinderen die na geboorte enig teken van leven hebben vertoond, ongeacht de zwangerschapsduur.

Aantal inwoners, ingedeeld naar leeftijdsklassen**Inwoners tot 15 jaar****Tot en met 2014 [IYYYY_014, aantal]****Met ingang van 2015 [INW_014, aantal]**

Het aantal inwoners jonger dan 15 jaar op 1 januari.

Inwoners van 15 tot 25 jaar**Tot en met 2014 [IYYYY_1524, aantal]****Met ingang van 2015 [INW_1524, aantal]**

Het aantal inwoners van 15 tot 25 jaar op 1 januari.

Inwoners van 25 tot 45 jaar**Tot en met 2014 [IYYYY_2544, aantal]****Met ingang van 2015 [INW_2544, aantal]**

Het aantal inwoners van 25 tot 45 jaar op 1 januari.

Inwoners van 45 tot 65 jaar**Tot en met 2014 [IYYYY_4564, aantal]****Met ingang van 2015 [INW_4564, aantal]**

Het aantal inwoners van 45 tot 65 jaar op 1 januari.

Inwoners van 65 jaar of ouder**Tot en met 2014 [IYYYY_65pl, aantal]****Met ingang van 2015 [INW_65PL, aantal]**

Het aantal inwoners van 65 jaar of ouder op 1 januari.

Herkomstgroepering

Het aandeel autochtonen en allochtonen op 1 januari. Dit gegeven is ontleend aan de Structuurtelling Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Allochtonen worden onderverdeeld in westers en niet-westers op grond van hun geboorteland. Het aandeel allochtonen is de som van eerste en tweede generatie allochtonen. Allochtoon: Inwoner van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren. Eerste generatie allochtoon: Inwoner die in het buitenland is geboren met ten minste één in het buitenland geboren ouder. Tweede generatie allochtoon: Inwoner die in Nederland is geboren met ten minste één in het buitenland geboren ouder.

Autochtonen

Tot en met 2014 [P_AUTOYYYY, categorie]

Het aandeel inwoners van wie de beide ouders in Nederland zijn geboren, ongeacht het eigen geboorteland.

Het aandeel autochtonen wordt gegeven bij aanwezigheid van minimaal 10 inwoners volgens de volgende klasse indeling.

- 90 procent of meer autochtonen
- 75 tot 90 procent autochtonen
- 60 tot 75 procent autochtonen
- 40 tot 60 procent autochtonen
- minder dan 40 procent autochtonen
- geen autochtonen

Autochtonen

Met ingang van 2015 [P_AUTOCHT, percentage]

Het aandeel inwoners van wie de beide ouders in Nederland zijn geboren, ongeacht het eigen geboorteland.

Het aandeel autochtonen wordt gegeven bij aanwezigheid van minimaal 5 autochtonen en minimaal 10 inwoners.

Westerse allochtonen

Tot en met 2014 [P_WALYYYY, categorie]

Het aandeel inwoners van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren met als herkomstgroepering Europa (exclusief Turkije), Noord-Amerika, Oceanië, Indonesië of Japan. Het aandeel westerse allochtonen wordt gegeven bij aanwezigheid van minimaal 10 inwoners volgens de volgende klasse indeling.

- 45 procent of meer westerse allochtonen
- 25 tot 45 procent westerse allochtonen
- 15 tot 25 procent westerse allochtonen
- 8 tot 15 procent westerse allochtonen
- minder dan 8 procent westerse allochtonen
- geen westerse allochtonen

Westerse allochtonen

Met ingang van 2015 [P_WALLOCH, percentage]

Het aandeel inwoners van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren met als herkomstgroepering Europa (exclusief Turkije), Noord-Amerika, Oceanië, Indonesië of Japan. Het aandeel westerse allochtonen wordt gegeven bij aanwezigheid van minimaal 5 westerse allochtonen en minimaal 10 inwoners.

Niet-westerse allochtonen

Tot en met 2014 [P_NWALYYYY, categorie]

Het aandeel inwoners van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren met als herkomstgroepering Afrika, Latijns-Amerika, Azië (exclusief Indonesië en Japan) of Turkije. Het aandeel niet-westerse allochtonen wordt gegeven bij aanwezigheid van minimaal 10 inwoners volgens de volgende klasse indeling.

- 67 procent of meer niet-westerse allochtonen
- 45 tot 67 procent niet-westerse allochtonen
- 25 tot 45 procent niet-westerse allochtonen
- 10 tot 25 procent niet-westerse allochtonen
- minder dan 10 procent niet-westerse allochtonen
- geen niet-westerse allochtonen

Per jaar is een kolom met het aandeel niet-westerse allochtonen opgenomen, waarbij YYYY staat voor het jaartal.

Niet-westerse allochtonen

Met ingang van 2015 [P_NWALLOCH, percentage]

Het aandeel inwoners van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren met als herkomstgroepering Afrika, Latijns-Amerika, Azië (exclusief Indonesië en Japan) of Turkije. Het aandeel niet-westerse allochtonen wordt gegeven bij aanwezigheid van minimaal 5 niet-westerse allochtonen en minimaal 10 inwoners.

Huishoudens

Het aantal particuliere huishoudens op 1 januari.

Particuliere huishoudens bestaan uit één of meer inwoners die alleen of samen in een woonruimte zijn gehuisvest en zelf in hun dagelijks onderhoud voorzien. Naast eenpersoonshuishoudens bestaan er meerpersoonshuishoudens (niet-gehuwde paren, niet-gehuwde paren met kinderen, echtparen, echtparen met kinderen, eenouderhuishoudens en overige huishoudens).

De institutionele huishoudens worden hiertoe niet gerekend.

Huishoudens totaal

Met ingang van 2015 [AANTAL_HH , aantal]

Het aantal huishoudens

Eenpersoonshuishoudens

Met ingang van 2015 [TOTHH_EENP, aantal]

Het aantal huishoudens bestaande uit één inwoner.

Meerpersoonshuishoudens zonder kinderen

Met ingang van 2015 [TOTHH_MPZK, aantal]

Het aantal meerpersoonshuishoudens zonder kinderen.

Meerpersoonshuishoudens zonder kinderen bestaan uit niet-gehuwde paren zonder kinderen, echtparen zonder kinderen.

Eenouderhuishoudens

Met ingang van 2015 [HH_EENOU, aantal]

Particulier huishouden bestaande uit één ouder met thuiswonende kinderen.

Tweeouder huishoudens

Met ingang van 2015 [HH_TWEEOUD, aantal]

Huishoudens bestaande uit twee ouders met ten minste één thuiswonend kind (en mogelijk ook overige leden).

Gemiddelde huishoudgrootte

Met ingang van 2015 [GEM_HH_GR, aantal]

Het aantal in particuliere huishoudens levende inwoners gedeeld door het aantal particuliere huishoudens. Afgerond op één decimaal.

4.7 Wonen

Woning

Het totale aantal woningen op 1 januari van het desbetreffende jaar.

Woningvoorraad afgeleid uit de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (2015 en later). Een woning is een verblijfsobject met minimaal een woonfunctie en eventueel één of meer andere gebruiksfuncties. De gebruiksfuncties van een verblijfsobject worden afgeleid uit de bouwkundige gebruiksfunctie zoals vastgelegd in het Bouwbesluit 2012. Het betreft het toegestane gebruik, niet de planologische bestemming of het feitelijk gebruik.

Woningvoorraad volgens het Woningregister (tot en met 1 januari 2012)

Een woning is een tot bewoning bestemd gebouw dat, vanuit bouwtechnisch oogpunt gezien, blijvend is bestemd voor permanente bewoning door één particulier huishouden. Om als woning te worden geïdentificeerd, moet een gebouw voldoen aan vier criteria:

Het gebouw moet zodanig zijn gebouwd of verbouwd dat het geschikt is voor particuliere bewoning.

Het gebouw moet een eigen toegangsdeur hebben, die direct vanaf de openbare weg of via een gemeenschappelijke ruimte als een portiek, galerij, trappenhuis of corridor toegang biedt tot de woonruimte.

Het gebouw moet ten minste 14 vierkante meter aan verblijfsruimte bevatten. De verblijfsruimte wordt tussen de muren gemeten en is de in de woning gelegen ruimte, bestemd voor het verblijven van mensen. Hieronder vallen onder meer de keuken, woonkamer(s), slaapkamer(s) en werk- en hobbykamer(s). Niet tot de verblijfsruimte behoren de verkeersruimte, toiletruimte, badruimte, berging en technische ruimte.

Het gebouw moet beschikken over een toilet en over een keukeninrichting die is bestemd voor de bereiding van complete maaltijden.

De zogenoemde bedrijfswoningen vormen een specifieke groep. Deze zijn volgens de bouw bestemd voor zowel bewoning door een particulier huishouden als voor de uitoefening van een bepaald beroep of bedrijf. Er zijn twee soorten bedrijfswoningen: boerderijen of tuinderwoningen en woningen met winkel en/of werkplaats. Voor bedrijfswoningen zijn het tweede en het vierde criterium voor woningen aangepast aan enkele specifieke eigenschappen. Naast de bouwtechnische criteria kan er ook sprake zijn van een juridisch criterium.

Niet inbegrepen in deze tellingen zijn het aantal wooneenheden, de recreatiewoningen en bijzondere woongebouwen voor institutionele huishoudens, zoals verpleeghuizen, ziekenhuizen, kloosters en dergelijke.

Woningen

Tot en met 2014 [WONYYYY, aantal]

Met ingang van 2015 [WONING, aantal]

Het totaal aantal woningen op 1 januari. Dit gegeven is onttrokken aan het Woningregister van het CBS.

Gepubliceerde aantallen woningen uit de Volkestelling 1971 worden alleen per 500 meter bij 500 meter vierkant gepubliceerd en alleen bij minimaal 10 woningen.

Niet bewoonde woningen

Met ingang van 2015 [WON_LEEGST , aantal]

Niet bewoonde woningen. Woningen waarop de peildatum 1 januari niemand stond ingeschreven in de Basisregistratie Personen (BRP).

Woningen naar bouwjaar

Het bouwjaar is het jaar waarin een pand, waarin een woning zich bevindt, oorspronkelijk als bouwkundig gereed is of wordt opgeleverd. Indien in latere jaren wijzigingen aan een pand worden aangebracht, leidt dit niet tot wijziging van het bouwjaar.

Woningen voor 1945

Met ingang van 2015 [WONVOOR45, aantal]

Aantal woningen gebouwd voor 1945.

Woningen van 1945 tot 1965

Met ingang van 2015 [WON_4564, aantal]

Aantal woningen gebouwd in de periode 1945 en 1964.

Woningen van 1965 tot 1975

Met ingang van 2015 [WON_6574, aantal]

Aantal woningen gebouwd in de periode 1965 en 1974.

Woningen van 1975 tot 1985

Met ingang van 2015 [WON_7584, aantal]

Aantal woningen gebouwd in de periode 1975 en 1984.

Woningen van 1985 tot 1995

Met ingang van 2015 [WON_8594, aantal]

Aantal woningen gebouwd in de periode 1985 en 1994.

Woningen van 1995 tot 2005

Met ingang van 2015 [WON_9504, aantal]

Aantal woningen gebouwd in de periode 1995 en 2004.

Woningen van 2005 tot 2015

Met ingang van 2015 [WON_0514, aantal]

Aantal woningen gebouwd in de periode 2005 en 2014.

Woningen van 2015 en later

Met ingang van 2016 [WON_1524, aantal]

Aantal woningen gebouwd in de periode 2015 en later.

Gemiddelde WOZ-waarde

De gepubliceerde gemiddelde WOZ-waarde is tot en met 1 januari 2012 het gemiddelde van het aantal woningen van het Woningregister.

Met ingang van 1 januari 2015 is de WOZ-waarde het gemiddelde van het aantal objecten met minimaal een woonfunctie.

Voor beide aantallen woningen wordt het gemiddelde berekend wanneer deze woningen koppelen met de volgende twee WOZ-objectcodes:

1. Woningen dienend tot hoofdverblijf (WOZ-objectcode 10). Hieronder worden onroerende zaken verstaan die als één geheel gedurende het gehele jaar worden gebruikt om in te wonen. Dit betreft zelfstandige woningen voor één- of meerpersoonshuishoudens waarin geen bedrijfsmatige activiteiten plaatsvinden of in ieder geval geen aan het object zichtbare bedrijfsmatige activiteiten.
2. Woningen met praktijkruimte (WOZ-objectcode 11). Dit zijn onroerende zaken die in hoofdzaak voor wonen worden gebruikt en waarin de bewoner tevens in het kader van een zelfstandig beroep of bedrijf activiteiten verricht.

De gemiddelde waarde wordt vermeld bij voldoende spreiding van WOZ-waarden binnen een vierkant voor de jaren 2011 en 2012 en met ingang van 2016 wanneer aan de BAG-woonfuncties overwegend een WOZ-waarde gekoppeld is.

De gegevens zijn ontleend aan de Statistiek Waardering Onroerende Zaken. Het betreft voorlopige cijfers. Het aantal objecten met een vastgestelde WOZ-waarde kan daarmee verschillen met de definitieve cijfers.

Gemiddelde WOZ-waarde woningen

Tot en met 2014 [WOZWONYYYY, x 1 000 Euro]

De gemiddelde voorlopige waarde van alle woningen met een bekende WOZ-waarde.

Onroerende goederen worden getaxeerd naar de waarde van 1 januari van het voorgaande jaar.

Gemiddelde WOZ-waarden van 2011 en 2012 zijn opgenomen.

Gemiddelde WOZ-waarde woningen

Met ingang van 2015 [WOZWONING, x 1 000 Euro]

De gemiddelde voorlopige waarde van alle woningen met een bekende WOZ-waarde.

Onroerende goederen worden getaxeerd naar de waarde van 1 januari van het voorgaande jaar.

Gemiddelde WOZ-waarden van 2016 zijn opgenomen.

Woningen naar eigendom

Peildatum is 1 januari van het betreffende jaar.

Informatie over huur- en koopwoningen wordt samengesteld uit een koppeling tussen de

Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en het WOZ-register met een aanvulling uit het woningbestand van het Kadaster.

Koopwoningen

Met ingang van 2015 [P_KOOPWON, percentage]

Woningen die eigendom zijn van de (toekomstige) bewoner(s) of in gebruik als tweede woning.

Het aandeel is vermeld als percentage van het totaal aantal woningen en wordt vermeld bij 10 woningen of meer per gebied en wanneer het aandeel woningen met eigendom onbekend 50 procent of minder bedroeg.

Huurwoningen

Woningen die niet bewoond worden door de eigenaar van de woning. Bij woningen waar geen bewoner geregistreerd is, gaat het om woningen waarvan het aannemelijk is dat de woning bestemd is voor de huurmarkt.

Huurwoningen totaal

Met ingang van 2015 [P_HUURWON, percentage]

Het aantal huurwoningen als percentage van het totaal aantal woningen. Dit wordt vermeld bij 10 woningen of meer per gebied en wanneer het aandeel woningen met eigendom onbekend 50 procent of minder bedroeg.

Huurwoningen in eigendom van woningcorporatie

Met ingang van 2015 [WON_HCORN, aantal]

Huurwoningen in eigendom van 'toegelaten instellingen volkshuisvesting'.

Het betreft het aantal huurwoningen waarvan is vastgesteld dat de eigenaar een toegelaten instelling is. Het betreft niet het aantal sociale huurwoningen, omdat er alleen is vastgesteld wie de eigenaar is en er niet is gekeken naar de hoogte van de huurprijs.

Toegelaten instellingen: woningbouwvereniging, woningstichting, woningcorporatie.

(Sociale huurwoningen: woningen met een huur onder de liberalisatiegrens.)

Woningen naar type

Peildatum is 1 januari van het betreffende jaar.

Een woning heeft het type meergezins wanneer het samen met andere woningen of (bedrijfs) ruimten een geheel pand vormt. Hieronder vallen flats, galerij-, portiek-, beneden- en bovenwoningen, appartementen en woningen boven bedrijfsruimten, voor zover deze zijn voorzien van een buiten de bedrijfsruimte gelegen toegangsdeur. Alle overige woningen hebben het type eengezins.

Meergezinswoningen

Met ingang van 2015 [WON_MRGEZ, aantal]

Voorraad meergezinswoningen op 1 januari. Elke woning die samen met andere woonruimten c.q. bedrijfsruimten een geheel pand vormt. Hieronder vallen flats, galerij-, portiek-, beneden- en bovenwoningen, appartementen en woningen boven bedrijfsruimten, voor zover deze zijn voorzien van een buiten de bedrijfsruimte gelegen toegangsdeur.

Leegstand

Met ingang van 2015 [WON_LEEGST, aantal]

Woningen waarop de peildatum 1 januari niemand stond ingeschreven in de Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens (GBA), en vanaf 2014 de Basisregistratie Personen (BRP).

4.8 Inkomen

Inkomens van huishoudens

Het besteedbaar inkomen van particuliere huishoudens bestaat uit het bruto-inkomen verminderd met:

- betaalde inkomensoverdrachten, zoals alimentatie van de ex-echtgeno(o)t(e);
- premies inkomensverzekeringen zoals premies betaald voor sociale verzekeringen,

- volksverzekeringen en particuliere verzekeringen in verband met werkloosheid, arbeidsongeschiktheid en ouderdom en nabestaanden;
- premies ziektekostenverzekeringen;
- belastingen op inkomen en vermogen.

Mediaan huishoudinkomen,

Met ingang van 2015 [M_INKHH, categorie]

Per gebied wordt de mediaan van het gestandaardiseerde inkomen per huishouden vergeleken met de verdeling van dit inkomen voor alle huishoudens in het land, en op basis hiervan ingedeeld in een groep; laag, onder midden, midden, boven midden, of hoog. Per gebied wordt het 99% betrouwbaarheidsinterval van het mediane inkomen bepaald. Wanneer dit in één klasse valt, dan wordt deze met zekerheid als zodanig ingedeeld (bijvoorbeeld 'midden' of 'hoog'). En wanneer het interval meerdere klassen omvat, dan wordt dit bereik gerapporteerd (bijvoorbeeld 'laag tot onder midden' of 'midden tot boven midden').

Het gestandaardiseerd inkomen is het besteedbaar inkomen gecorrigeerd voor verschillen in grootte en samenstelling van het huishouden. Het besteedbaar inkomen op haar beurt is het bruto inkomen verminderd met betaalde inkomensoverdrachten, premies inkomensverzekeringen, premies ziektekostenverzekeringen en belastingen op inkomen en vermogen. Het mediane inkomen is gelijk aan het middelste inkomen indien alle huishoudens van laag naar hoog worden gerangschikt.

Classificatie van het mediaan inkomen

Laag: Mediaan inkomen beneden 15.900 Euro

Onder midden: Mediaan inkomen tussen 15.900 Euro en 21.000 Euro

Midden: Mediaan inkomen tussen 21.000 Euro en 26.800 Euro

Boven midden: Mediaan inkomen tussen 26.800 Euro en 34.600 Euro

Hoog: Mediaan inkomen 34.600 Euro en hoger

De mediaan van het gestandaardiseerde inkomen per huishouden wordt weergegeven bij minimaal 10 huishoudens.

De aan het jaarbestand van postcode met peilmoment 1 januari 2015 gekoppelde mediaan van het gestandaardiseerde inkomen per huishouden betreft de periode over het voorgaand jaar 2014.

Laag inkomen

Tot en met 2014 [P_LINHYYYY, percentage]

Het aandeel lage inkomens op 31 december YYYY wordt gepubliceerd per 500 bij 500 meter vierkant.

Particuliere huishoudens (exclusief studenten) zijn ingedeeld naar hoogte van het besteedbaar huishoudensinkomen in drie groepen.

De indeling vindt plaats nadat alle particuliere huishoudens in Nederland zijn gerangschikt van laag naar hoog besteedbaar huishoudensinkomen. Bij de laagste 40-procent-groep worden de eerste (laagste) veertig procent huishoudens met het laagste besteedbaar inkomen geteld. In 2010 komt dit overeen met maximaal 25 070 euro.

Het percentage ten opzichte van het totaal aantal particuliere huishoudens wordt vermeld bij minimaal 5 huishoudens met een laag inkomen en bij totaal minimaal 100 particuliere huishoudens per vierkant.

Hoog inkomen

Tot en met 2014 [P_HINHYYYY, percentage]

Het aandeel hoge inkomens op 31 december YYYY wordt gepubliceerd per 500 bij 500 meter vierkant.

Particuliere huishoudens (exclusief studenten) zijn ingedeeld naar hoogte van het besteedbaar huishoudensinkomen in drie groepen.

De indeling vindt plaats nadat alle particuliere huishoudens in Nederland zijn gerangschikt van laag naar hoog besteedbaar huishoudensinkomen. In de hoogste 20-procent-groep worden de huishoudens geteld behorend tot de twintig procent huishoudens met het hoogste besteedbaar inkomen. In 2010 komt dit overeen met minimaal 46 950 euro.

Het percentage ten opzichte van het totaal aantal particuliere huishoudens wordt vermeld bij minimaal 5 huishoudens met een hoog inkomen en bij totaal minimaal 100 particuliere huishoudens per vierkant.

4.9 Energieverbruik particuliere woningen

Gemiddeld elektriciteitsverbruik

Met ingang van 2015 [G_ELEK_WON , kWh]

Het gemiddeld jaarverbruik voor elektriciteit op individuele aansluitingen van particuliere woningen, berekend uit gegevens van de aansluitingenregisters van de energienetbedrijven. Collectieve verbruiken van bijvoorbeeld liftinstallaties of hal-/galerijverlichting zijn hierbij niet inbegrepen. Het verbruik is exclusief elektriciteit die eventueel in de particuliere woningen zelf wordt opgewekt bijvoorbeeld door zonnepanelen.

De aan het jaarbestand met peilmoment 1 januari gekoppeld gemiddeld elektriciteit verbruik per woning betreft de periode over het voorgaand jaar.

De cijfers zijn afgerond op vijftigtallen en worden vermeld bij 6 of meer (bewoonde) woningen.

Gemiddeld aardgasverbruik

Met ingang van 2015 [G_GAS_WON , m3]

Het gemiddeld jaarverbruik voor aardgas van particuliere woningen berekend uit gegevens van de aansluitingenregisters van de energienetbedrijven.

De berekening is inclusief woningen die zijn aangesloten op stadsverwarming. Deze woningen hebben een zeer laag of zelfs geen verbruik voor aardgas. Hierdoor valt in gebieden waar stadsverwarming aanwezig is het gemiddeld aardgasverbruik van woningen lager uit dan in gebieden zonder stadsverwarming.

De aan het jaarbestand met peilmoment 1 januari gekoppeld gemiddeld elektriciteit verbruik per woning betreft de periode over het voorgaand jaar.

De cijfers zijn afgerond op vijftigtallen en worden vermeld bij 6 of meer (bewoonde) woningen.

4.10 Sociale zekerheid

Peildatum is 1 januari van het betreffende jaar.

Inwoners met WW, Bijstand en/of Arbeidsongeschiktheidsuitkering

Met ingang van 2015 [UITKMINAOW, aantal]

Inwoners die een WW-uitkering ontvangen, een bijstand- of bijstand gerelateerde uitkering dan wel een arbeidsongeschiktheidsuitkering . Het gaat om uitkeringen aan inwoners tot de AOW-leeftijd. Een persoon die meerdere type uitkeringen ontvangt wordt éénmalig geteld.

Werkloosheidwet

De werkloosheidswet (WW) heeft tot doel werknemers te verzekeren tegen de financiële gevolgen van werkloosheid. De wet voorziet in een uitkering die gerelateerd is aan het laatstverdiende inkomen uit dienstbetrekking. De duur van de uitkering is afhankelijk van het arbeidsverleden van de verzekerde. Het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) beoordeelt of men voor een WW-uitkering in aanmerking komt.

Bijstand en bijstand gerelateerde uitkering.

De Participatiewet vervangt met ingang van 1 januari 2015 de Wet werk en bijstand (WWB), de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) en een groot deel van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (wet Wajong).

De wet regelt in Nederland de ondersteuning bij arbeidsinschakeling en het verlenen van bijstand door gemeenten voor mensen die weinig of geen ander inkomen (waaronder andere uitkeringen) hebben en ook weinig of geen vermogen.

Werk gaat voor inkomen: oogmerk van de wet is om mensen met of zonder arbeidsbeperking op de kortste weg naar betaald werk te kunnen zetten.

De gemeenten voeren de wet uit en bepalen, binnen de wettelijke grenzen, hun eigen beleid.

Arbeidsongeschiktheid

Inwoners die een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangen op grond van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO), de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ), de Wet werk en Inkomen naar arbeidsvermogen (WIA), de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong) en de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (wet Wajong).

De wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) heeft als doel om mensen in loondienst te verzekeren van een loon vervangende uitkering bij langdurige arbeidsongeschiktheid.

De wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ) is een verplichte verzekering voor zelfstandigen, beroepsbeoefenaren, directeuren-groootaandeelhouders en meewerkende echtgenoten tegen de financiële gevolgen van langdurige arbeidsongeschiktheid.

De WAZ is met ingang van 1 augustus 2004 geblokkeerd.

De wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong) is een wettelijke voorziening in de financiële gevolgen van langdurige arbeidsongeschiktheid van mensen die geen aanspraak kunnen maken op de WAO/WIA omdat er geen arbeidsverleden is opgebouwd. Dit zijn mensen die arbeidsongeschikt zijn voor de dag dat zij 17 jaar worden of na hun 17e jaar arbeidsongeschikt worden en een opleiding of studie volgen.

Met ingang van 1 januari 2010 is de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wet Wajong) in werking getreden. In tegenstelling tot de 'oude' Wajong hebben jongeren met een ziekte of handicap in de eerste plaats recht op hulp bij het vinden en houden van werk. Daaraan gekoppeld kunnen ze een inkomensondersteuning krijgen. De 'oude' Wajong blijft gelden voor jongeren die voor 1 januari 2010 een uitkering hebben aangevraagd.

De wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) geeft werknemers die na een wachttijd van twee jaar nog minstens 35 procent arbeidsongeschikt zijn, recht op een uitkering. De wet is zo opgezet dat een persoon gestimuleerd wordt om naar vermogen te werken. De WIA kent twee regelingen: de regeling inkomensvoorziening volledig arbeidsongeschikten (IVA) en de regeling werkhervatting gedeeltelijk arbeidsongeschikten (WGA). De IVA regelt een loon vervangende uitkering voor werknemers die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn. De WGA regelt een aanvulling op het met arbeid verdiende inkomen of een minimumuitkering als men niet of onvoldoende werkt.

4.11 Voorzieningen

Afstand tot dichtstbijzijnde huisartsenpraktijk

Met ingang van 2015 [AFS_HAPRAK, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners tot de dichtstbijzijnde huisartsenpraktijk, berekend over de weg. Een huisartsenpraktijk is een pand of ruimte waarin één of meer huisartsen (samen)werken. De afstand tot dependances wordt meegewogen.

Aantal huisartsenpraktijken binnen 1 kilometer

Met ingang van 2015 [AV1_HAPRAK, aantal]

Het gemiddeld aantal huisartsenpraktijken binnen 1 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal huisartsenpraktijken binnen 3 kilometer

Met ingang van 2015 [AV3_HAPRAK, aantal]

Het gemiddeld aantal huisartsenpraktijken binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal huisartsenpraktijken binnen 5 kilometer

Met ingang van 2015 [AV5_HAPRAK, aantal]

Het gemiddeld aantal huisartsenpraktijken binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Afstand tot dichtstbijzijnde ziekenhuis excl. Buitenpolikliniek

Met ingang van 2015 [AFS_ZIEK_E, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde ziekenhuis, berekend over de weg.

In een ziekenhuis kunnen patiënten voor meer dan 24 uur opgenomen worden en er kunnen grote operaties worden uitgevoerd. Een buitenpolikliniek is een locatie van een ziekenhuis waar niet bedlegerige patiënten worden behandeld of gecontroleerd. Patiënten worden er niet voor meer dan 24 uur opgenomen en er worden geen grote operaties uitgevoerd.

Aantal ziekenhuizen excl. Buitenpolikliniek binnen 5 kilometer

Met ingang van 2015 [AV5_ZIEK_E, aantal]

Het gemiddeld aantal ziekenhuizen binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

In een ziekenhuis kunnen patiënten voor meer dan 24 uur opgenomen worden en er kunnen grote operaties worden uitgevoerd. Een buitenpolikliniek is een locatie van een ziekenhuis waar niet bedlegerige patiënten worden behandeld of gecontroleerd. Patiënten worden er niet voor meer dan 24 uur opgenomen en er worden geen grote operaties uitgevoerd.

Aantal ziekenhuizen excl. Buitenpolikliniek binnen 10 kilometer

Met ingang van 2015 [AV10_ZIEK_E, aantal]

Het gemiddeld aantal ziekenhuizen binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

In een ziekenhuis kunnen patiënten voor meer dan 24 uur opgenomen worden en er kunnen grote operaties worden uitgevoerd. Een buitenpolikliniek is een locatie van een ziekenhuis waar niet bedlegerige patiënten worden behandeld of gecontroleerd. Patiënten worden er niet voor meer dan 24 uur opgenomen en er worden geen grote operaties uitgevoerd.

Aantal ziekenhuizen excl. buitenpolikliniek binnen 20 kilometer

Met ingang van 2015 [AV20_ZIEK_E, aantal]

Het gemiddeld aantal ziekenhuizen binnen 20 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

In een ziekenhuis kunnen patiënten voor meer dan 24 uur opgenomen worden en er kunnen grote operaties worden uitgevoerd. Een buitenpolikliniek is een locatie van een ziekenhuis waar niet bedlegerige patiënten worden behandeld of gecontroleerd. Patiënten worden er niet voor meer dan 24 uur opgenomen en er worden geen grote operaties uitgevoerd.

Afstand tot dichtstbijzijnde ziekenhuis incl. buitenpolikliniek

Met ingang van 2015 [AFS_ZIEK_I, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde ziekenhuis, berekend over de weg.

In een ziekenhuis kunnen patiënten voor meer dan 24 uur opgenomen worden en er kunnen grote operaties worden uitgevoerd. Een buitenpolikliniek is een locatie van een ziekenhuis waar niet bedlegerige patiënten worden behandeld of gecontroleerd. Patiënten worden er niet voor meer dan 24 uur opgenomen en er worden geen grote operaties uitgevoerd.

Aantal ziekenhuizen incl. buitenpolikliniek binnen 5 kilometer

Met ingang van 2015 [AV5_ZIEK_I, aantal]

Het gemiddeld aantal ziekenhuizen binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

In een ziekenhuis kunnen patiënten voor meer dan 24 uur opgenomen worden en er kunnen grote operaties worden uitgevoerd. Een buitenpolikliniek is een locatie van een ziekenhuis waar niet bedlegerige patiënten worden behandeld of gecontroleerd. Patiënten worden er niet voor meer dan 24 uur opgenomen en er worden geen grote operaties uitgevoerd.

Aantal ziekenhuizen incl. buitenpolikliniek binnen 10 kilometer

Met ingang van 2015 [AV10_ZIEK_I, aantal]

Het gemiddeld aantal ziekenhuizen binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

In een ziekenhuis kunnen patiënten voor meer dan 24 uur opgenomen worden en er kunnen grote operaties worden uitgevoerd. Een buitenpolikliniek is een locatie van een ziekenhuis waar niet bedlegerige patiënten worden behandeld of gecontroleerd. Patiënten worden er niet voor meer dan 24 uur opgenomen en er worden geen grote operaties uitgevoerd.

Aantal ziekenhuizen incl. buitenpolikliniek binnen 20 kilometer

Met ingang van 2015 [AV20_ZIEK_I, aantal]

Het gemiddeld aantal ziekenhuizen binnen 20 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied. In een ziekenhuis kunnen patiënten voor meer dan 24 uur opgenomen worden en er kunnen grote operaties worden uitgevoerd. Een buitenpolikliniek is een locatie van een ziekenhuis waar niet bedlegerige patiënten worden behandeld of gecontroleerd. Patiënten worden er niet voor meer dan 24 uur opgenomen en er worden geen grote operaties uitgevoerd.

Afstand tot dichtstbijzijnde grote supermarkt

Met ingang van 2015 [AFS_SUPERM, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde grote supermarkt, berekend over de weg.

Een grote supermarkt is een winkel met meerdere soorten dagelijkse artikelen en een minimale oppervlakte van 150 m².

Aantal grote supermarkten binnen 1 kilometer**Met ingang van 2015 [AV1_SUPERM, aantal]**

Het gemiddeld aantal grote supermarkten binnen 1 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Een grote supermarkt is een winkel met meerdere soorten dagelijkse artikelen en een minimale oppervlakte van 150 m².

Aantal grote supermarkten binnen 3 kilometer**Met ingang van 2015 [AV3_SUPERM, aantal]**

Het gemiddeld aantal grote supermarkten binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Een grote supermarkt is een winkel met meerdere soorten dagelijkse artikelen en een minimale oppervlakte van 150 m².

Aantal grote supermarkten binnen 5 kilometer**Met ingang van 2015 [AV5_SUPERM, aantal]**

Het gemiddeld aantal grote supermarkten binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Een grote supermarkt is een winkel met meerdere soorten dagelijkse artikelen en een minimale oppervlakte van 150 m².

Afstand tot dichtstbijzijnde overige dagelijkse levensmiddelen**Met ingang van 2015 [AFS_DAGLMD, km]**

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde overige winkels voor dagelijkse levensmiddelen, berekend over de weg.

Voorbeelden van overige winkels voor dagelijkse levensmiddelen zijn groenteboer, bakker, vlaaiwinkel, toko, chocoladewinkel, koffie/theewinkel, delicatessenwinkel, kaaswinkel, mini supermarkt, notenwinkel, poelier, reformwinkel, slagerij, slijterij, tabakswinkel, visboer, zoetwarenwinkel, nachtwinkel, wijnwinkel en ziekenhuiswinkel.

Aantal overige dagelijkse levensmiddelen binnen 1 kilometer**Met ingang van 2015 [AV1_DAGLMD, aantal]**

Het gemiddeld aantal overige winkels voor dagelijkse levensmiddelen binnen 1 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Voorbeelden van overige winkels voor dagelijkse levensmiddelen zijn groenteboer, bakker, vlaaiwinkel, toko, chocoladewinkel, koffie/theewinkel, delicatessenwinkel, kaaswinkel, mini supermarkt, notenwinkel, poelier, reformwinkel, slagerij, slijterij, tabakswinkel, visboer, zoetwarenwinkel, nachtwinkel, wijnwinkel en ziekenhuiswinkel.

Aantal overige dagelijkse levensmiddelen binnen 3 kilometer**Met ingang van 2015 [AV3_DAGLMD, aantal]**

Het gemiddeld aantal overige winkels voor dagelijkse levensmiddelen binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Voorbeelden van overige winkels voor dagelijkse levensmiddelen zijn groenteboer, bakker, vlaaiwinkel, toko, chocoladewinkel, koffie/theewinkel, delicatessenwinkel, kaaswinkel, mini supermarkt, notenwinkel, poelier, reformwinkel, slagerij, slijterij, tabakswinkel, visboer, zoetwarenwinkel, nachtwinkel, wijnwinkel en ziekenhuiswinkel.

Aantal overige dagelijkse levensmiddelen binnen 5 kilometer**Met ingang van 2015 [AV5_DAGLMD, aantal]**

Het gemiddeld aantal overige winkels voor dagelijkse levensmiddelen binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Voorbeelden van overige winkels voor dagelijkse levensmiddelen zijn groenteboer, bakker, vlaaiwinkel, toko, chocoladewinkel, koffie/theewinkel, delicatessenwinkel, kaaswinkel, mini supermarkt, notenwinkel, poelier, reformwinkel, slagerij, slijterij, tabakswinkel, visboer, zoetwarenwinkel, nachtwinkel, wijnwinkel en ziekenhuiswinkel.

Afstand tot dichtstbijzijnde warenhuis**Met ingang van 2015 [AFS_WARENH, km]**

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde koopwarenhuis, berekend over de weg.

Aantal warenhuizen binnen 5 kilometer**Met ingang van 2015 [AV5_WARENH, aantal]**

Het gemiddeld aantal koopwarenhuizen binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal warenhuizen binnen 10 kilometer**Met ingang van 2015 [AV10WARENH, aantal]**

Het gemiddeld aantal koopwarenhuizen binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal warenhuizen binnen 20 kilometer**Met ingang van 2015 [AV20WARENH, aantal]**

Het gemiddeld aantal koopwarenhuizen binnen 20 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Afstand tot dichtstbijzijnde café**Met ingang van 2015 [AFS_CAFE, km]**

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde café, koffiehuis, coffeeshop, discotheek, seks/nachtclub of partycentrum, berekend over de weg.

Aantal cafés binnen 1 kilometer**Met ingang van 2015 [AV1_CAFE, aantal]**

Het gemiddeld aantal cafés, koffiehuisen, coffeeshops, discotheken, seks/nachtclubs of partycentra, binnen 1 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal cafés binnen 3 kilometer**Met ingang van 2015 [AV3_CAFE, aantal]**

Het gemiddeld aantal cafés, koffiehuisen, coffeeshops, discotheken, seks/nachtclubs of partycentra, binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal cafés binnen 5 kilometer**Met ingang van 2015 [AV5_CAFE, aantal]**

Het gemiddeld aantal cafés, koffiehuisen, coffeeshops, discotheken, seks/nachtclubs of partycentra, binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Afstand tot dichtstbijzijnde cafetaria**Met ingang van 2015 [AFS_CAFTAR, km]**

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde cafetaria, fastfoodrestaurant, grillroom/shoarmazaak, lunchroom, pannenkoekenhuis of ijssalon, berekend over de weg.

Aantal cafetaria's binnen 1 kilometer**Met ingang van 2015 [AV1_CAFTAR, aantal]**

Het gemiddeld aantal cafetaria's, fastfoodrestaurants, grillrooms/shoarmazaken, lunchrooms, pannenkoekenhuizen of ijssalons, binnen 1 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal cafetaria's binnen 3 kilometer**Met ingang van 2015 [AV3_CAFTAR, aantal]**

Het gemiddeld aantal cafetaria's, fastfoodrestaurants, grillrooms/shoarmazaken, lunchrooms, pannenkoekenhuizen of ijssalons, binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal cafetaria's binnen 5 kilometer**Met ingang van 2015 [AV5_CAFTAR, aantal]**

Het gemiddeld aantal cafetaria's, fastfoodrestaurants, grillrooms/shoarmazaken, lunchrooms, pannenkoekenhuizen of ijssalons, binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Afstand tot dichtstbijzijnde restaurant**Met ingang van 2015 [AFS_RESTAU, km]**

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde restaurant, café-restaurant of afhaal/thuisbezorging, berekend over de weg.

Aantal restaurants binnen 1 kilometer**Met ingang van 2015 [AV1_RESTAU, aantal]**

Het gemiddeld aantal restaurants, café-restaurants of afhaal/thuisbezorging, binnen 1 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal restaurants binnen 3 kilometer**Met ingang van 2015 [AV3_RESTAU, aantal]**

Het gemiddeld aantal restaurants, café-restaurants of afhaal/thuisbezorging, binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal restaurants binnen 5 kilometer**Met ingang van 2015 [AV5_RESTAU, aantal]**

Het gemiddeld aantal restaurants, café-restaurants of afhaal/thuisbezorging, binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Afstand tot dichtstbijzijnde hotel**Met ingang van 2015 [AFS_HOTEL, km]**

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde hotel, berekend over de weg.

Aantal hotels binnen 5 kilometer**Met ingang van 2015 [AV5_HOTEL, aantal]**

Het gemiddeld aantal hotels binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal hotels binnen 10 kilometer**Met ingang van 2015 [AV10_HOTEL, aantal]**

Het gemiddeld aantal hotels binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal hotels binnen 20 kilometer**Met ingang van 2015 [AV20_HOTEL, aantal]**

Het gemiddeld aantal hotels binnen 20 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Afstand tot dichtstbijzijnde kinderdagverblijf**Met ingang van 2015 [AFS_KDV, km]**

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde kinderdagverblijf, berekend over de weg.

Op het kinderdagverblijf kunnen kinderen van 0 tot 4 jaar gedurende één of meer dagdelen per week het hele jaar door worden opgevangen. Er kan voor meer dan 5 uur per dag van het kinderdagverblijf gebruik gemaakt worden en voor maximaal 10 dagdelen per week.

Aantal kinderdagverblijven binnen 1 kilometer**Met ingang van 2015 [AV1_KDV, aantal]**

Het gemiddeld aantal kinderdagverblijven binnen 1 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Op het kinderdagverblijf kunnen kinderen van 0 tot 4 jaar gedurende één of meer dagdelen per week het hele jaar door worden opgevangen. Er kan voor meer dan 5 uur per dag van het kinderdagverblijf gebruik gemaakt worden en voor maximaal 10 dagdelen per week.

Aantal kinderdagverblijven binnen 3 kilometer**Met ingang van 2015 [AV3_KDV, aantal]**

Het gemiddeld aantal kinderdagverblijven binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Op het kinderdagverblijf kunnen kinderen van 0 tot 4 jaar gedurende één of meer dagdelen per week het hele jaar door worden opgevangen. Er kan voor meer dan 5 uur per dag van het kinderdagverblijf gebruik gemaakt worden en voor maximaal 10 dagdelen per week.

Aantal kinderdagverblijven binnen 5 kilometer**Met ingang van 2015 [AV5_KDV, aantal]**

Het gemiddeld aantal kinderdagverblijven binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Op het kinderdagverblijf kunnen kinderen van 0 tot 4 jaar gedurende één of meer dagdelen per week het hele jaar door worden opgevangen. Er kan voor meer dan 5 uur per dag van het kinderdagverblijf gebruik gemaakt worden en voor maximaal 10 dagdelen per week.

Afstand tot dichtstbijzijnde buitenschoolse opvang

Met ingang van 2015 [AFS_BSO, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde buitenschoolse opvang, berekend over de weg. Hier worden kinderen in de basisschoolleeftijd voor en/of na schooltijd, tijdens studie- en adv-dagen van leraren en in de vakanties opgevangen.

Aantal buitenschoolse opvang binnen 1 kilometer

Met ingang van 2015 [AV1_BSO, aantal]

Het gemiddeld aantal locaties van buitenschoolse opvang binnen 1 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied. Hier worden kinderen in de basisschoolleeftijd voor en/of na schooltijd, tijdens studie- en adv-dagen van leraren en in de vakanties opgevangen.

Aantal buitenschoolse opvang binnen 3 kilometer

Met ingang van 2015 [AV3_BSO, aantal]

Het gemiddeld aantal locaties van buitenschoolse opvang binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied. Hier worden kinderen in de basisschoolleeftijd voor en/of na schooltijd, tijdens studie- en adv-dagen van leraren en in de vakanties opgevangen.

Aantal buitenschoolse opvang binnen 5 kilometer

Met ingang van 2015 [AV5_BSO, aantal]

Het gemiddeld aantal locaties van buitenschoolse opvang binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied. Hier worden kinderen in de basisschoolleeftijd voor en/of na schooltijd, tijdens studie- en adv-dagen van leraren en in de vakanties opgevangen.

Basisonderwijs

Het basisonderwijs omvat naast de reguliere basisscholen ook de scholen voor kinderen van mensen zonder vaste woon- of verblijfplaats, de zogenaamde rijdende scholen en de ligplaatsscholen voor varende kleuters. Het speciaal basisonderwijs en de speciale scholen zijn niet meegenomen.

In Nederland zijn er ongeveer 10 rijdende scholen. Deze scholen hebben allen als officiële vestigingsgemeente Geldermalsen. Het aantal basisscholen in Geldermalsen is hierdoor hoog, vooral in het oostelijke deel. Ook in buurten van de omliggende gemeenten Buren, Culemborg en Neerijnen is het effect van deze scholen nog zichtbaar.

De cijfers vermeld bij het jaar:

- 2014 betreffen schooljaar 2013/'14;
- 2015 betreffen schooljaar 2014/'15.

De cijfers zijn gebaseerd op het adressenbestand van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap met vestigingen van basisscholen. Als bekend is dat er onderwijs gevolgd kan worden op een dependance en dit een effect heeft van meer dan 500 meter op de berekende gemiddelde afstand, zijn deze gegevens van de buurten en wijken aanvullend geheim gemaakt.

Afstand tot dichtstbijzijnde basisschool

Met ingang van 2015 [AFS_ONDBAS, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde basisschool, berekend over de weg.

Aantal basisscholen binnen 1 kilometer**Met ingang van 2015 [AV1_ONDBAS, aantal]**

Het gemiddeld aantal basisscholen binnen 1 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal basisscholen binnen 3 kilometer**Met ingang van 2015 [AV3_ONDBAS, aantal]**

Het gemiddeld aantal basisscholen binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal basisscholen binnen 5 kilometer**Met ingang van 2015 [AV5_ONDBAS, aantal]**

Het gemiddeld aantal basisscholen binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Afstand tot dichtstbijzijnde voortgezet onderwijs**Met ingang van 2015 [AFS_ONDVRT, km]**

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde VMBO, HAVO of VWO school, berekend over de weg.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen. Praktijkonderwijsscholen en speciale scholen zijn niet meegenomen.

Aantal scholen voortgezet onderwijs binnen 3 kilometer**Met ingang van 2015 [AV3_ONDVRT, aantal]**

Het gemiddeld aantal VMBO, HAVO en VWO-scholen binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen. Praktijkonderwijsscholen en speciale scholen zijn niet meegenomen.

Aantal scholen voortgezet onderwijs binnen 5 kilometer**Met ingang van 2015 [AV5_ONDVRT, aantal]**

Het gemiddeld aantal VMBO, HAVO en VWO-scholen binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen. Praktijkonderwijsscholen en speciale scholen zijn niet meegenomen.

Aantal scholen voortgezet onderwijs binnen 10 kilometer**Met ingang van 2015 [AV10_ONDVRT, aantal]**

Het gemiddeld aantal VMBO, HAVO en VWO-scholen binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen. Praktijkonderwijsscholen en speciale scholen zijn niet meegenomen.

Afstand tot dichtstbijzijnde school VMBO**Met ingang van 2015 [AFS_ONDVMB, km]**

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde VMBO school, berekend over de weg.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen als voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (VMBO).

Praktijkonderwijsscholen en speciale scholen zijn niet meegenomen.

Aantal scholen VMBO binnen 3 kilometer**Met ingang van 2015 [AV3_ONDVMB, aantal]**

Het gemiddeld aantal VMBO-scholen binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen als voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (VMBO).

Praktijkonderwijscholen en speciale scholen zijn niet meegenomen.

Aantal scholen VMBO binnen 5 kilometer**Met ingang van 2015 [AV5_ONDVMB, aantal]**

Het gemiddeld aantal VMBO-scholen binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen als voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (VMBO).

Praktijkonderwijscholen en speciale scholen zijn niet meegenomen.

Aantal scholen VMBO binnen 10 kilometer**Met ingang van 2015 [AV10_ONDVMB, aantal]**

Het gemiddeld aantal VMBO-scholen binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen als voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (VMBO).

Praktijkonderwijscholen en speciale scholen zijn niet meegenomen.

Afstand tot dichtstbijzijnde school HAVO/VWO**Met ingang van 2015 [AFS_ONDHV, km]**

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde HAVO/VWO school, berekend over de weg.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen als hoger algemeen voortgezet onderwijs of voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (HAVO/VWO).

Aantal scholen HAVO/VWO binnen 3 kilometer**Met ingang van 2015 [AV3_ONDHV, aantal]**

Het gemiddeld aantal HAVO/VWO-scholen binnen 3 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen als hoger algemeen voortgezet onderwijs of voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (HAVO/VWO).

Aantal scholen HAVO/VWO binnen 5 kilometer**Met ingang van 2015 [AV5_ONDHV, aantal]**

Het gemiddeld aantal HAVO/VWO-scholen binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen als hoger algemeen voortgezet onderwijs of voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (HAVO/VWO).

Aantal scholen HAVO/VWO binnen 10 kilometer

Met ingang van 2015 [AV10_ONDHV, aantal]

Het gemiddeld aantal HAVO/VWO-scholen binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Dit zijn scholen waar leerlingen door de overheid bekostigde voltijd voortgezet onderwijs kunnen volgen als hoger algemeen voortgezet onderwijs of voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (HAVO/VWO).

Afstand tot dichtstbijzijnde oprit hoofdverkeersweg

Met ingang van 2015 [AFS_OPRIT, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde oprit van een rijks- of provinciale weg, berekend over de weg.

Toegang tot een rijks- of provinciale weg. Als uitgangspunt voor de opritten is het Nationale Wegenbestand (een product van Adviesdienst Verkeer en Vervoer van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu) gebruikt.

Afstand tot dichtstbijzijnde treinstation

Met ingang van 2015 [AFS_TREINS, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde treinstation, berekend over de weg.

Afstand tot dichtstbijzijnde belangrijk overstapstation

Met ingang van 2015 [AFS_TRNOVS km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde belangrijke overstapstation, berekend over de weg.

Afstand tot dichtstbijzijnde bibliotheek

Met ingang van 2015 [AFS_BIBLIO, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde bibliotheek, berekend over de weg.

Bibliotheken en hun vestigingen zoals deze zijn opgenomen in de database G!DS. Opgenomen zijn de vestigingen en de servicepunten. De miniservicepunten, zelfbedieningsbibliotheken en de bibliobussen zijn niet opgenomen.

Een vestiging voldoet aan de volgende criteria: minimaal 15 uur per week open, digitale toegang tot de gehele collectie en activiteiten aanbod, vraagbemiddeling, culturele/literaire activiteiten, aanbod voor scholieren/instellingen passend bij de keuzes die gemaakt zijn in het spreidings- en marketingbeleid en studiemogelijkheden.

Een servicepunt biedt minimaal het volgende dienstverleningsniveau: is minimaal 4 uur per week open, biedt digitale toegang tot het totale activiteiten aanbod en voorziet in vraagbemiddeling (zowel persoonlijk als via internet).

Afstand tot dichtstbijzijnde poppodium

Met ingang van 2015 [AFS_POP, km]

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde poppodium, berekend over de weg. Festivals en locaties met podiumkunsten als nevenactiviteit worden hierbij niet opgenomen.

Afstand tot dichtstbijzijnde locatie podiumkunsten**Met ingang van 2015 [AFS_PODIUM, km]**

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde locaties van schouwburgen, concertgebouwen, buurtcentra of pop podia, berekend over de weg. Festivals en locaties met podiumkunsten als nevenactiviteit worden hierbij niet opgenomen.

Aantal locaties podiumkunsten binnen 5 kilometer**Met ingang van 2015 [AV5_PODIUM, aantal]**

Het gemiddeld aantal schouwburgen, concertgebouwen, buurtcentra of pop podia binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied. Festivals en locaties met podiumkunsten als nevenactiviteit worden hierbij niet opgenomen.

Aantal locaties podiumkunsten binnen 10 kilometer**Met ingang van 2015 [AV10PODIUM, aantal]**

Het gemiddeld aantal schouwburgen, concertgebouwen, buurtcentra of pop podia binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied. Festivals en locaties met podiumkunsten als nevenactiviteit worden hierbij niet opgenomen.

Aantal locaties podiumkunsten binnen 20 kilometer**Met ingang van 2015 [AV20PODIUM, aantal]**

Het gemiddeld aantal schouwburgen, concertgebouwen, buurtcentra of pop podia binnen 20 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied. Festivals en locaties met podiumkunsten als nevenactiviteit worden hierbij niet opgenomen.

Afstand tot dichtstbijzijnde attractiepark**Met ingang van 2015 [AFS_ATTRAC, km]**

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde pretpark, dierentuin of binnenspeeltuin, berekend over de weg.

Aantal attractieparken binnen 10 kilometer**Met ingang van 2015 [AV10ATTRAC, aantal]**

Het gemiddeld aantal pretparken, dierentuinen of binnenspeeltuinen binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal attractieparken binnen 20 kilometer**Met ingang van 2015 [AV20ATTRAC, aantal]**

Het gemiddeld aantal pretparken, dierentuinen of binnenspeeltuinen binnen 20 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal attractieparken binnen 50 kilometer**Met ingang van 2015 [AV50ATTRAC, aantal]**

Het gemiddeld aantal pretparken, dierentuinen of binnenspeeltuinen binnen 50 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Afstand tot dichtstbijzijnde zwembad**Met ingang van 2015 [AFS_ZWEMB, km]**

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot het dichtstbijzijnde zwembad, berekend over de weg. Het zwembad moet voldoen aan de volgende criteria: er is een gebouw aanwezig, de activiteiten zijn commercieel opgezet, en het is het hele jaar openbaar toegankelijk voor minimaal drie dagen per week.

Afstand tot dichtstbijzijnde kunstijsbaan**Met ingang van 2015 [AF_IJSBAAN, km]**

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde schaatsbaan van kunstijs, geopend tijdens het winterseizoen, berekend over de weg.

Afstand tot dichtstbijzijnde bioscoop**Met ingang van 2015 [AFS_BIOS, km]**

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde bioscoop, berekend over de weg.

Aantal bioscopen binnen 5 kilometer**Met ingang van 2015 [AV5_BIOS, aantal]**

Het gemiddeld aantal bioscopen binnen 5 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal bioscopen binnen 10 kilometer**Met ingang van 2015 [AV10_BIOS, aantal]**

Het gemiddeld aantal bioscopen binnen 10 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Aantal bioscopen binnen 20 kilometer**Met ingang van 2015 [AV20_BIOS, aantal]**

Het gemiddeld aantal bioscopen binnen 20 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

Afstand tot dichtstbijzijnde sauna**Met ingang van 2015 [AFS_SAUNA, km]**

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde sauna, berekend over de weg.

Afstand tot dichtstbijzijnde zonnebank**Met ingang van 2015 [AFS_ZONBNK, km]**

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde zonnebank, berekend over de weg.

Afstand tot dichtstbijzijnde brandweerkazerne**Met ingang van 2015 [AFS_BRANDW, km]**

De gemiddelde afstand van alle inwoners in een gebied tot de dichtstbijzijnde brandweerkazerne, berekend over de weg. Exclusief locaties van blusboten.

4.12 Dichtheid

Het CBS gebruikt de Omgevingsadressendichtheid (OAD) ter bepaling van de mate van concentratie van menselijke activiteit - wonen, winkelen en werken.

De OAD wordt berekend met behulp van alle adressen in Nederland. De OAD van een adres is het aantal adressen binnen een cirkel met een straal van één kilometer rondom dat adres, gedeeld door het oppervlakte van de cirkel. De OAD wordt uitgedrukt in adressen per vierkante kilometer. De waarde van de OAD wordt per vierkant van 500 bij 500 meter berekend en toegekend aan alle adressen gelegen in dit vierkant. Met ingang van 2015 wordt de OAD afgeleid van het aantal in

gebruik zijnde Verblijfsobjecten, Ligplaatsen en standplaatsen uit de BAG. Voor 2015 zijn adressen en hun coördinaten van de rastervierkanten afkomstig uit het Geografisch basisregister (GBR). Dit register bevat alle adressen in Nederland, voorzien van de postcode, de gemeentecode, de wijk- en buurtcode en de coördinaat van het betrokken 500 meter rastervierkant.

De stedelijkheid is een categorisering van de Omgevingsadressendichtheid. Er zijn vijf stedelijkheidsklassen.

De OAD en stedelijkheid worden alleen gepubliceerd per 500 meter bij 500 meter vierkant en per PC4.

Omgevingsadressendichtheid

Tot en met 2014 [OADYYYY adressen per km²]

Met ingang van 2015 [OAD, adressen per km²]

Per jaar is een kolom met de OAD opgenomen, waarbij YYYY staat voor het jaartal.

Stedelijkheid

Tot en met 2014 [STEDYYYY, code]

Met ingang van 2015 [STED, code]

De stedelijkheid van januari wordt gepubliceerd per 500 bij 500 meter vierkant en PC4.

De mate van stedelijkheid is een categorisering van de OAD.

1. Zeer sterk stedelijk (omgevingsadressendichtheid van 2 500 of meer adressen/km²).
2. Sterk stedelijk (omgevingsadressendichtheid van 1 500 tot 2 500 adressen/km²).
3. Matig stedelijk (omgevingsadressendichtheid van 1 000 tot 1 500 adressen/km²).
4. Weinig stedelijk (omgevingsadressendichtheid van 500 tot 1 000 adressen/km²).
5. Niet-stedelijk (omgevingsadressendichtheid van minder dan 500 adressen/km²).

5. Voorwaarden en recht gebruik

De gebruiker van de digitale bestanden CBSvierkanten en Postcodes is gehouden aan de volgende rechten en verplichtingen:

1. Alle rechten op de digitale bestanden CBSvierkanten en postcodes berusten te allen tijde bij het Centraal Bureau voor de Statistiek.
2. Bij de gegevensvermelding op basis van het digitale bestand CBSvierkanten en Postcodes is bronvermelding verplicht.
3. Bij visualisering van grenzen of bij visualisering van gegevens dient voor de vierkanten te worden vermeld:
© Centraal Bureau voor de Statistiek.
Bij visualisering van grenzen of bij visualisering van gegevens dient voor de postcodes te worden vermeld
© Centraal Bureau voor de Statistiek, © ESRI Nederland.
4. Het gebruik van geometrie van vierkanten met aangekoppelde cijfers van het CBS is zonder kosten.

Bijlagen

Bijlage 1: Aandeel gepubliceerde gegevens naar vierkant en postcode

Onderwerp	Eenheid	Vk100	Vk500	PC6	PC4
		%			
Inwoners					
Totaal	Aantal	96	100	99	100
Leeftijd tot 15 jaar	Aantal	87	98	88	100
Leeftijd 15 jaar tot 25 jaar	Aantal	79	97	77	100
Leeftijd 25 jaar tot 45 jaar	Aantal	91	98	94	100
Leeftijd 45 jaar tot 65 jaar	Aantal	90	98	95	100
Leeftijd 65 jaar en ouder	Aantal	85	98	87	100
Man	Aantal	94	99	99	100
Vrouw	Aantal	94	99	99	100
Autochtoon	Percentage	92	99	98	100
Westerse allochtoon	Percentage	79	97	70	100
Niet-westerse allochtoon	Percentage	91	99	86	100
Geboorten gedurende voorgaand jaar	Aantal	10	99	5	98
Huishouden					
Totaal	Aantal	93	99	98	100
Eenpersoons	Aantal	87	98	84	100
Meerpersoons zonder kinderen	Aantal	78	95	74	98
Eenouder	Aantal	48	94	28	100
Tweeouder	Aantal	77	96	76	100
Gemiddelde huishoudgrootte	Aantal	93	99	98	100
Woning					
Totaal	Aantal	93	99	98	100
Gemiddelde WOZ-waarde	x 1 000 Euro	91	99	96	100
Bouwjaar tot 1945	Aantal	81	95	91	100
Bouwjaar 1945 tot 1965	Aantal	85	96	89	100
Bouwjaar 1965 tot 1975	Aantal	89	97	92	100
Bouwjaar 1975 tot 1985	Aantal	89	97	92	100
Bouwjaar 1985 tot 1995	Aantal	89	97	91	100
Bouwjaar 1995 tot 2005	Aantal	87	96	90	100
Bouwjaar 2005 tot 2015	Aantal	88	96	91	100
Bouwjaar 2015 of later	Aantal	80	90	84	96
Meergezinswoningen	Aantal	96	99	96	100
Koopwoning	Percentage	81	97	89	100
Huurwoning	Percentage	85	98	54	100
In eigendom woningcorporatie	Aantal	74	100	40	100
Leegstand	Aantal	46	88	37	100
Energie gedurende voorgaand jaar					
Gemiddeld gasverbruik woning	m ³	89	98	93	100
Gemiddeld elektraverbruik woning	kWh	90	98	94	100
Inkomen gedurende voorgaand jaar					
Mediaan inkomen huishouden	Categorie	nb	nb	92	100
Sociale Zekerheid					
Personen tot AOW-leeftijd met uitkering	Aantal	76	96	69	100
Voorzieningen					
Nabijheid en dichtheid alle voorzieningen	Aantal en km	96	100	99	100
nb: niet beschikbaar					

Bijlage 2: Gepubliceerde gegevens in jaarbestanden vierkant en postcode, november 2017

	Peildatum		
	1-1-2015	1-1-2016	1-1-2017
Inwoner			
Totaal	X	X	X
Leeftijd tot 15 jaar	X	X	X
Leeftijd 15 jaar tot 25 jaar	X	X	X
Leeftijd 25 jaar tot 45 jaar	X	X	X
Leeftijd 45 jaar tot 65 jaar	X	X	X
Leeftijd 65 jaar en ouder	X	X	X
Man	X	X	X
Vrouw	X	X	X
Autochtoon	X	X	X
Westerse allochtoon	X	X	X
Niet-westerse allochtoon	X	X	X
Geboorten gedurende voorgaand jaar		X	X
Huishouden			
Totaal	X	X	X
Eenpersoons	X	X	X
Meerpersoons zonder kinderen	X	X	X
Eenouder	X	X	X
Tweeouder	X	X	X
Woning			
Totaal	X	X	X
Gemiddelde WOZ-waarde		X	
Bouwjaar tot 1945	X	X	X
Bouwjaar 1945 tot 1965	X	X	X
Bouwjaar 1965 tot 1975	X	X	X
Bouwjaar 1975 tot 1985	X	X	X
Bouwjaar 1985 tot 1995	X	X	X
Bouwjaar 1995 tot 2005	X	X	X
Bouwjaar 2005 tot 2015	X	X	X
Bouwjaar 2015 of later	X	X	X
Meergezinswoningen	X	X	X
Koopwoning	X	X	
Huurwoning	X	X	
In eigendom woningcorporatie	X	X	
Leegstand	X	X	
Energie verbruik gedurende voorgaand jaar			
Gemiddeld gasverbruik woning		X	X
Gemiddeld elektraverbruik woning		X	X
Inkomen gedurende voorgaand jaar			
Mediaan inkomen huishouden (1)	X		
Sociale Zekerheid			
Personen tot AOW-leeftijd met uitkering	X	X	X
Voorzieningen			
Detailhandel	X	X	
Horeca	X	X	
Kindopvang	X	X	
Verkeer	X	X	
Cultuur	X		
Onderwijs	X		
Zorg	X		
Dichtheid			
Omgevingsadressendichtheid (2)	X	X	X
Stedelijkheid (2)	X	X	X
(1) Alleen naar postcode			
(2) Alleen naar vierkant 500 meter bij 500 meter en PC4.			

Verklaring van tekens

Niets (blanco)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
.	Het cijfer is onbekend, onvoldoende betrouwbaar of geheim
*	Voorlopige cijfers
**	Nader voorlopige cijfers
2016–2017	2016 tot en met 2017
2016/2017	Het gemiddelde over de jaren 2016 tot en met 2017
2016/'17	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2016 en eindigend in 2017
2014/'15–2016/'17	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2014/'15 tot en met 2016/'17

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag
www.cbs.nl

Prepress

CCN Creatie en visualisatie, Den Haag

Ontwerp

Edenspiekermann

Inlichtingen

Tel. 088 570 7070
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen/Bonaire, 2017.
Verveelvoudigen is toegestaan, mits het CBS als bron wordt vermeld.